

**UNIVERSITATEA DE ARTE DIN TÂRGU-MUREȘ
MAROSVÁSÁRHELYI MŰVÉSZETI EGYETEM
FACULTATEA DE ARTE ÎN LIMBA ROMÂNĂ**

L I C E N Ț Ă **2024**

Programul de studiu: TEATROLOGIE (JURNALISM TEATRAL)
DEPARTAMENTUL DE TEATRU, ARTE VIZUALE ȘI MEDIA

**CERINȚE PENTRU EXAMENUL DE LICENȚĂ
DIN SESIUNEA IUNIE 2024**

Programul de studiu: TEATROLOGIE (JURNALISM TEATRAL)

**Proba I: Evaluarea cunoștințelor din domeniul științelor
teatrale***

- a) istoria și estetica teatrului;
- b) concepte în teatrologie și jurnalism.

examen oral 5 credite

Proba II Lucrarea de licență

Teză în domeniul teatrologiei (lucrarea va conține minim 50 de pagini la care se adaugă anexele, referatul îndrumătorului lucrării și rezoluția asupra raportului de similitudine) și susținerea orală a acesteia.

examen scris și oral 5 credite

**pe baza tematicii afișate*

TEMATICA PROBEI I

Evaluarea cunoștințelor din domeniul științelor teatrale

Istoria teatrului:

1. Apariția teatrului: spectacologizarea și laicizarea cultului lui Dionysos;
2. Sensul dezvoltării tragediei la Eschil, Sofocle și Euripide;
3. Actualitatea tipologică a comediografiei lui Aristofan;
4. Teatrul medieval religios și profan;
5. „Fenomenul” Commedia dell’arte: Costume, măști, personaje tipice. Statutul social al actorilor și confreriile teatrale;
6. Resorturile psihologice ale personajelor din dramele pasionale de William Shakespeare (*Hamlet, Romeo și Julieta, Othello, Richard al III-lea*);
7. Molière și tipologiile sale proverbiale: zgârcitul (*Avarul*), fariseul (*Tartuffe*), donjuanul (*Dom Juan*);
8. Obsesia demascării conveniențelor sociale: H. Ibsen;
9. Teatrul realist rus: N.V. Gogol – *Revizorul*. Dramaturgia lui A.P. Cehov - trăsături specifice (*Pescărușul, Livada cu vișini, Trei surori, Unchiul Vanea*);
10. Articolul-program al revistei „Dacia literară” și impactul său asupra dramaturgiei românești între 1840 - 1918 (V. Alecsandri, B.P. Hasdeu, Al. Davila și B. Delavrancea);
11. Comicul de limbaj neologistic în dramaturgia lui V. Alecsandri și I. L. Caragiale;
12. Comediografia lui I.L. Caragiale: personajele fără calități și „frățietatea” lor, principiul existențial al „ambițului”, „verbiozitatea”, sensul moralei răsturnate a conflictului dramatic, proiectarea acțiunii dincolo de cortina finală și sensul « Caragialumii »;
13. Ilustrări ale tipologiei dramaturgiei interbelice (Lucian Blaga, Camil Petrescu, Tudor Mușatescu, Alexandru Kirițescu, Mihail Sebastian, George Ciprian);
14. Direcții în dramaturgia contemporană (Horia Lovinescu, Teodor Mazilu, Marin Sorescu).

BIBLIOGRAFIE GENERALĂ SELECTIVĂ

- Brădățeanu, Virgil, *Istoria literaturii dramatice românești și a artei spectacolului*, E.D.P., București, 1963;
- Brădățeanu, Virgil, *Drama istorică națională*, E.P.L., București, 1966;
- Brădățeanu, Virgil, *Comedia în dramaturgia românească*, Ed. Minerva, București, 1970;
- Berlogea, Ileana, *Istoria teatrului universal*, vol. I, Antichitatea. Evul Mediu. Renașterea, București, 1981;
- Berlogea, Ileana și colab., *Historia teatrului universal*, vol. II, București, Clasicismul. Romantismul. Realismul, 1982;
- Berlogea, Ileana, *Teatrul românesc în secolul XX*, București, Editura Fundației Culturale Române, 2000;
- Brădățeanu, Virgil, *Comedia în dramaturgia românească*, București, Editura Minerva, 1970;
- Brădățeanu, Virgil, *Drama istorică națională*, București, E.P.L., 1966;
- Brădățeanu, Virgil, *Istoria literaturii dramatice românești și a artei spectacolului*, București, E.D.P. 1979 (vol. I), 1982 (vol. II);
- Călinescu, George, *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, București, Editura Minerva, 1984;
- Ceuca, Justin, *Evoluția formelor dramatice*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2002;
- Ciopraga, Constantin, *Literatura română între 1900-1918*, Iași, Editura Junimea, 1972;
- Crohmălniceanu, Ovid S., *Literatura română între cele două războaie mondiale*, vol. III, București, Editura Minerva, 1973;

- Deleanu, Horia, *Teatru – antiteatru –teatru*, București, Editura Cartea Românească, 1972;
- Drimba, Ovidiu, *Istoria literaturii universale, vol. I-II*, București, Editura „Saeculum și Vestala”, 1999;
- Drimba, Ovidiu, *Istoria teatrului universal*, București, Editura “Saeculum și Vestala”, 2000;
- Drimba, Ovidiu, *Etapele tragediei grecești* în: Eschil, Sofocle, Euripide, *Teatru*, București, 1968;
- Dumitriu, Corneliu, *Arheologia dramelor shakespeariene; Tragediile*, București, Editura Alfa, 1996;
- Fanache, Vasile, *Caragiale*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1984;
- Frenkian, Aram, *Înțelesul suferinței umane la Eschil, Sofocle și Euripide*, București, Editura pentru Literatură Universală, 1969;
- Gheorghiu, Octavian (și Silvia Cucu pt. vol. II), *Istoria teatrului universal*, I-II, București, E.D.P., 1963-1966;
- Haig, Acterian, *Molière*, București, Editura Ararat, 1995;
- Iorgulescu, Mircea, *Eseu despre lumea lui Caragiale*, București, Editura Cartea Românească, 1988;
- Iorgulescu, Mircea, *Marea trăncăneală*, București, Editura Fundației Culturale Române, 1994;
- Knight, Willson G., *Studii shakespeariene*, București, Editura Univers, 1975;
- Kott, Jan, *Shakespeare, contemporanul nostru*, București, E.L.U., 1969;
- Lăzărescu, Dan A., *Introducere în shakespeareologie*, București, Editura Univers, 1974;
- Levițchi, Leon, *Studii shakespeariene*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1974;
- Mândra, Vicu, *Istoria dramaturgiei românești*, vol I, București, Editura Minerva, 1985;
- Masoff, Ion, *Teatrul românesc*, (6 Vol.) București, Editura Minerva, 1968-1976;
- Modola, Doina, *Dramaturgia românească între 1900-1918*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1983;
- Munteanu, Gheorghe, *Istoria literaturii române. Epoca marilor clasici*, București, E.D.P., 1980;
- Pandolfi, Vito, *Istoria teatrului universal*, București, Editura Meridiane, 1971;
- Popescu, Marian, *Oglinda spartă*, București, Editura Unitext, 1997;
- Ibidem, *Teatrul ca literatură*, Ed. Eminescu, București, 1987;
- Platon, Maria, *Dacia literară (destinul unei reviste, viața unei capodopere)*, Ed. Junimea, Iași, 1974., Iași, Junimea, 1974;
- Rotaru, Ion - *O istorie a literaturii române* (3 vol.), Ed. Minerva, București, 1979 – 1985.
- Rădulescu, Mihai, *Shakespeare, un psiholog modern*, București, Editura Albatros, 1979;
- Rotaru, Ion, *O istorie a literaturii române*, București, Editura Minerva, 1979-1985;
- Stamatoiu, Cristian, „Caragialumea” – *matrice și prefigurare*, Târgu-Mureș, Editura Universității de Artă Teatrală, 2003;
- Stamatoiu Cristian, *Istoria antropologică a activării reflexului teatral*, Eikon / Școala Ardeleană, București / Cluj-Napoca, 2015;
- Thoorens, Leon, *Dosarul Molière*, București, Editura Univers, 1977;
- Vasiliu, Mihai, *Istoria teatrului românesc*, București, E.D.P., 1995;
- XXX, *Istoria teatrului în România*, (3 vol.), București, Editura Academiei RSR, 1968-1973;
- Zamfirescu, Ion, *Istoria universală a teatrului*, I-III, București, 1958-1968.

BIBLIOGRAFIE SUPLIMENTARĂ

- Platon, Maria, *Dacia literară (destinul unei reviste, viața unei capodopere)*, Ed. Junimea, Iași, 1974., Iași, Junimea, 1974, *in extenso*;
- Stamatoiu, Cristian, *Etimologii populare „francoafone” în dramaturgia românească („Filierea” cazurilor: V. Alecsandri, I. L. Caragiale și extensia spre E. Ionescu) / Des fausses étimologies « franco-aphones » dans la dramaturgie roumaine (« La filière » des cas de : V. Alecsandri, I. L. Caragiale et l’extension vers E. Ionesco)*, ARTES, Iași, 2015, pp. 7 – 18 și, respectiv, pp. 65 – 77;

- Stamatoiu, Cristian, „Caragialumea” – matrice și prefigurare, Târgu-Mureș, Editura Universității de Artă Teatrală, 2003, pp. 32 –114;
- Stamatoiu, Cristian, *Istoria antropologică a activării reflexului teatral*, Eikon/Școala Ardeleană, București / Cluj-Napoca, 2015, pp. 76 – 259.

Estetica teatrului:

1. Acordul spectacular.
2. Anamorfoza teatrală.
3. Autoreferențialitatea teatrală.
4. Cronotopul teatral.
5. Energia în arta teatrului.
6. Identificarea și distanțarea în teatru.
7. Intenția – de la expresie artistică la sens și impresie estetică.
8. Judecata de gust – judecata estetică.
9. Mimesis în arta actorului.
10. Originea „intelectuală” a teatrului.
11. Originea formei estetice. Teoria naturalistă și mimetică în arta teatrului.
12. Raționalitatea și sensibilitatea creării și receptării spectacolului de teatru.
13. Real și imaginar în arta teatrului.
14. Textocentrism vs. scenocentrism
15. Tragic, dramatic, comic: diferențieri estetice.

BIBLIOGRAFIE:

- ARISTOTEL, *Poetica*, Ed. Academiei, 1965;
- BÉRES, András, *Text și spectacol*, Ed. Academos, Târgu-Mureș, 2000;
- BORIE, Monique, *Antonin Artaud. Teatrul și întoarcerea la origini*, Unitext-Polirom, București, 2004;
- CRIȘAN, Sorin, *Jocul nebunilor* [Studiu critic], prefață de Laura Pavel, Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 2003 (Premiul Național 2003 oferit de Ministerul Culturii și Cultelor);
- CRIȘAN, Sorin, *Sublimul trădării. Pentru o estetică a creației teatrale*, București, Ed. Ideea Europeană, 2011;
- CRIȘAN, Sorin, *Teatru și cunoaștere*, Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 2008;
- CRIȘAN, Sorin, *Teatru, viață și vis. Doctrină regizorală* (Studii), Cluj-Napoca, Ed. Eikon, 2004;
- CRIȘAN, Sorin, *Teatrul de la rit la psihodramă*, Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 2007;
- HARTMANN, Nicolai, *Estetica*, Ed. Univers, București, 1974;
- HEGEL, Georg Wilhelm Friedrich, *Prelegeri de estetică*, Traducere de D. D. Roșca, Ed. Academiei, București, 1966;
- HUIZINGA, Johan, *Homo ludens. Încercare de determinare a elementului ludic al culturii*, traducere din olandeză de H. R. Radian, prefață și notă bibliografică de Gabriel Liiceanu, București, Ed. Humanitas, 2018;
- KANT, Immanuel, *Critica facultății de judecare*, Traducere de Vasile Dem. Zamfirescu și Alexandru Surdu, Ed. Științifică și enciclopedică, București, 1981;
- LIICEANU, Gabriel, *Tragicul. O fenomenologie a limitei și depășirii*, ediția a 3-a, rev., București, Ed. Humanitas, 2005;
- NIETZSCHE, Friedrich, *Nașterea tragediei* [1872], traducere de I. Dobrogeanu Gherea, I. Herdan, în: *De la Apollo la Faust*, Antologie de V. E. Mașek, Ed. Meridiane, București, 1978;

- PLATON, *Banchetul*, Opere, Ed. IRI, 1993;
- PLATON, *Hippias Maior*, Opere II, Ed. St. Enc, 1976;
- PLATON, *Phaidros*, Opere IV, Ed. St. Enc, 1983;
- PLATON, *Republica*, Cartea a X-a, in Opere V, Ed. St. Enc., 1986;
- PLATON, *Sofistul*, în Opere VI, Ed. St. Enc, 1989.
- SABADOȘ, Sabin, *Estetica și misterul frumosului*, București, Ed. Eikon, 2019;
- UBERSFELD, Anne: *Termenii cheie ai analizei teatrale*, Ed. Institutul European, Iași, 1999;
- VIANU, Tudor, *Estetica*, Ed. Orizonturi, București, 2010.

Concepte în teatrologie și jurnalism:

1. Definiții ale artei dramatice. Arta teatrului în contextul general al artelor;
2. Regula celor trei unități - conceptele de verosimil, necesar, timp și spațiu teatral;
3. Stanislavski și Brecht (metoda memoriei emoționale, metoda acțiunilor fizice, „magicul dacă”, efectul de distanțare). Teatrul dramatic vs. teatrul epic;
4. Teatrul și mesajul („Polifonia informațională” – Roland Barthes, „Împotriva interpretării” – Susan Sontag, „Limitele interpretării” - Umberto Eco). Diferența dintre sens și semnificație;
5. Tragic și tragedie; comic și comedie - distincție între structura dramatică și categoria estetică;
6. Teatrul aplicat – definiții, forme de practică;
7. Avangarda, origini, context istoric. Moștenirea avangardei – „avangarda târzie” (cu aplicație pe spațiul cultural american);
8. Teatrul absurdului. Definiție, elemente specifice, alte încercări de a denumi fenomenul (cu aplicație pe dramaturgia lui Eugen Ionesco și Samuel Beckett);
9. Teatrul postdramatic (teorie, context);
10. Teorii teatrale (Școala de la Frankfurt și Sinele ca reper; teatrul feminist; teoria „marginilor”: black theatre, LGBT+ theatre).
11. Structurarea unui articol jurnalistic (piramidă, piramida întoarsă, zig-zag);
12. Diferența între fapt și informație. Transformarea faptelor în știri și posibilele distorsiuni.

BIBLIOGRAFIE:

- *** *Cincizeci de regizori-cheie ai secolului 20*, Editura Unitext, București, 2010;
- Aristotel, *Poetica*, Editura Univers Enciclopedic Gold, București, 2011;
- Banu, George, *Ultimul sfert de secol teatral*, București, 2003;
- Bergson, Henri, *Teoria râsului*, ed. a II-a, Institutul European, Iași, 1998;
- Bertrand, Jean-Claude, *O introducere în presă, radio și televiziune*, Editura Polirom, Iași, 1997;
- Bertrand, Jean-Claude, *O introducere în presa scrisă și vorbită*, traducere în limba română de Mirela Lazăr, editura Polirom, Iași, 2001;
- Bourdieu, Pierre, *Despre televiziune*, traducere din limba franceză și prezentare de Bogdan Ghiu, Editura Art, București, 2007;
- Camus, Albert, *Conferință ținută la Atena despre viitorul tragediei*, în: *Teatru*, Editura Univers, București, 1970;
- Câmpeanu, Pavel, *Radio, televiziune, public*, Editura Științifică, București, 1972;
- Coman Mihai, *Introducere în sistemul mass-media*, Iasi, Polirom, 2007;
- Crișan, Sorin, *Jocul nebunilor*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2003;
- Crișan, Sorin, *Teatru și cunoaștere*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2008;
- Cojar, Ion, *O poetică a artei spectacolului*, București, 1996;
- Cusset, Christophe, *Tragedia greacă*, Institutul European, Iași, 1999;
- De Fleur, Melvin; Ball-Rokeach, Sandra, *Teorii ale comunicării de masă*, Editura Polirom, Iași, 1999;

- Domenach, Jean-Marie, *Întoarcerea tragicului*, Ed. Meridiane, București, 1995;
- Esslin, Martin, *Teatrul absurdului*, Editura Unitext, București, 2009;
- Frye, Northrop, *Mitosul toamnei: tragedia*, în *Anatomia criticii*, Editura Univers, București, 1972;
- Hutcheon, Linda, *Poetica postmodernismului*, Editura Univers, București, 2002;
- Lecomte, Patrick, *Comunicare, televiziune și democrație*, Editura Tritonic, București, 2004;
- Lehmann, Hans-Thies, *Teatrul postdramatic*, Editura Unitext, București, 2009;
- Liiceanu, Gabriel, *Tragicul. O fenomenologie a limitei și depășirii*, Editura Humanitas, București, 2005;
- Lyotard, Jean-François, *Condiția postmodernă. Raport asupra cunoașterii*, Editura Babel, București, 1993;
- Mălăncioiu, Ileana, *Vina tragică. Tragicii greci, Shakespeare, Dostoievski, Kafka*, Editura Cartea Românească, 1978;
- Mc Luhan, Marshall, *Mass media sau spațiul invizibil*, Editura Nemira, București, 1997;
- McQuail, Denis; Windahl, Sven, *Modele ale comunicării*, traducere din limba engleză de Alina Bârgăoanu, Paul Dobrescu, Editura comunicare.ro, București, 2001;
- Meyer, Michel, *Comicul și tragicul - perspectiva asupra teatrului și istoriei sale*, Editura Universității „Al. I. Cuza”, Iași, 2006;
- Nelega, Alina, *Recuperarea tragicului în textul nou de teatru*, Editura UAT, Târgu-Mureș, 2009;
- Nietzsche, Friedrich, *Nașterea tragediei*, în: *De la Apollo la Faust. Dialog între civilizații*. Antologie, București, Editura Meridiane, 1978;
- Pavis, Patrice, *Dicționar de teatru*, Editura Fides, Iași, 2012;
- Popa, Marian, *Comicologia*, Editura Semne, București, 2010;
- Popescu, Cristian Flor, în, *Manual de jurnalism. Redactarea textului jurnalistic. Genurile redacționale*, Editura Tritonic, București, 2003;
- Rhea, Cristina, *Rolul și locul culturii în televiziune*, Editura Viitorul Românesc, București, 2001;
- Sontag, Susan, *Privind la suferința celuilalt*, Editura Humanitas, București;
- Stanca, Radu, *Resurecția tragicului. Tragedia și modalitatea ei scenică în perspectiva actualității*, în *Aquarium: eseuri programatice*, Editura Apostrof, Cluj-Napoca, 2000;
- Sireteanu, Ana-Maria (coord), *Manual de jurnalism cultural: Publicistică Eminesciană : „Arta poetică” – 1996-2000 la Canalul Radio „România Cultural”*, Editura Cercosin, București, 2000;
- Steiner, George, *Moartea tragediei*, Editura Humanitas, București, 2008;
- Tonitza-Iordache, Mihaela & Banu, George, *Arta teatrului*, București, 2004;
- Ubersfeld, Anne, *Termenii cheie ai analizei teatrului*, Iași, 1999;
- Vodă-Căpușan, Maria, *Dramatis personae*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1980;
- Vodă-Căpușan, Maria, *Caragiale?*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2002;
- Zeca Buzura, Daniela, *Jurnalismul de televiziune*, Editura Polirom, Iași, 2005.

❖ ADRESA UNIVERSITĂȚII

UNIVERSITATEA DE ARTE

540057 Târgu-Mureș, Str. Sámuel Köteles, nr. 6

Tel: 0265-266281, 260362, Fax: 0265-266281

E-mail: uat@uat.ro

Web: www.uat.ro

Director Departament,
Prof.univ.dr.habil. Daniela LEMNARU